

Handläggare
Jessica Jerrås
Telefon: 08-50809888

Till
Kungsholmens stadsdelsnämnd
2024-08-29

Skrivelse om utegym och lekplatser på Lilla Essingen

Svar på skrivelse

Förvaltningens förslag till beslut

Skrivelsen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Sverigedemokraterna (SD) inkom i mars 2024 med en skrivelse till Kungsholmens stadsdelsnämnd om utegym och lekplatser på Lilla Essingen. I skrivelsen framhålls vikten av att tillhandahålla tillfredställande utformning och utbud av utegym och aktiviteter för alla åldersgrupper. Skrivelseförfattaren frågar stadsdelsnämnden hur hänsyn till barn och seniorer tas i utformning av utegym och lekplatser, samt hur arbetsprocessen för att ta fram eller omforma dessa ser ut. Vidare framhålls behov av utegym på både östra och västra Lilla Essingen i skrivelsen.

Förvaltningen arbetar för att möjliggöra ett jämställt och jämlikt nyttjande av parker och grönområden genom hänsyn till olika målgruppers behov och förutsättningar i all planering. Det innebär bland annat att ha redskap med olika svårighetsgrad, samt planera för god tillgänglighet. Förvaltningen tar i arbetet stöd i handlingsplaner och strategidokument med fokus på barn och äldre, samt dialoger med allmänheten. Arbetsprocessen vid tillskapande eller ombyggnad av lekplatser och utegym ser olika ut beroende på projektets förutsättningar. Vid större investeringsprojekt genomförs vanligen dialog med allmänheten vid projektstart. Program med förslag till upprustning tas vanligen upp i nämnd innan projektet går vidare till detaljplanering och genomförande vid större projekt.

Förvaltningen ser att den pågående stadsutvecklingen i Primusområdet kommer leda till ökad befolkning på Lilla Essingen. Efter att utegymmet i Primus öppnat är planen att anlägga annan form av parkfunktion där det temporära utegymmet idag finns i Luxparken. Det för att värna ett välbalanserat utbud av rekreation på ön. Förvaltningen har bland annat tagit del av önskemål om detta genom en nyligen genomförd enkät om Luxparken.

Bakgrund

Liliane Åkerlund (SD) i Kungsholmens stadsdelsnämnd inkom den 21 mars 2024 med en skrivelse om lekplatser och utegym på Lilla Essingen. Stadsdelsnämnden beslutade vid sitt sammanträde att överlämna skrivelsen till förvaltningen för beredning.

Ärendet

I skrivelsen framhålls vikten av tillfredställande formgivning och utbud av utegym och aktiviteter för alla åldersgrupper för att främja rörelse och träning. Enligt skrivelsen kommer det att finnas ett behov av funktionella utgym på både östra och västra Lilla Essingen på grund av framtida ökad befolkning på ön. I skrivelsen vill författaren att utegym, aktiviteter och lekplatser ska anpassas efter antalet invånare så att psykiskt och fysiskt välbefinnande främjas i alla åldrar. Skrivelsen lyfter att det är viktigt med konstruktiv, fantasifull formgivning för barnens fysiska, psykiska, sociala och kreativa utveckling på lekplatser.

Med bakgrund i ovanstående frågor Liliane Åkerlund (SD) följande:

1. Hur tar stadsdelsnämnden hänsyn till barn och seniorer vid utformandet och tillskapandet av utegym/lekplatser?
2. Hur ser arbetsprocessen ut när stadsdelen tar fram/omformar lekparker och utegym?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av avdelningen för stadsutveckling. Stadsdelsnämndens pensionärsråd och rådet för funktionshinderfrågor har beretts möjlighet att lämna sina synpunkter i ärendet. Eventuella synpunkter framgår i protokoll från respektive råd.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen arbetar enligt stadsdelsnämndens verksamhetsmål för att parker och grönområden ska erbjuda en mångfald av upplevelser och aktiviteter. Det ska finnas ytor för lek och spontanidrott samt platser för avkoppling eller andra former av rekreation. Samtidigt behöver också kultur- och naturvärden i parker och grönområden värnas och utvecklas. I och med att andelen parkmark är begränsad råder stor konkurrens mellan olika intressen och behov.

Förvaltningen behöver därför ha en helhetssyn gällande rekreation i stadsdelsområdets parker. Det kan exempelvis innebära att närliggande grönområden i anslutning till Lilla Essingen, på Kungsholmen och Stora Essingen, kan erbjuda parkfunktioner och aktivitetsytor som inte kan inrymmas på Lilla Essingen.

Under 2022 påbörjade Exploateringskontoret genomförandet av stadsutveckling i Primusområdet på västra Lilla Essingen. Omkring 600 nya bostäder ska byggas och inom ramen för projektet kommer även tidigare östra och västra Primusparken att byggas om. På allmän plats i Primusområdet planeras för bland annat utegym, lekplats, hundrastgård samt en större badplats. Enligt den senaste tidsplanen som förvaltningen tagit del av, förväntas de östra parkområdena öppna först. Denna del innehåller utegym, öppna gräsytor och den nya badplatsen. Öppnandet förväntas ske successivt med start 2026.

I och med stadsutvecklingen i Primusområdet förväntar sig förvaltningen en ökad befolkningsmängd på Lilla Essingen. Tidigare har ett mindre tillfälligt utegym anlagts i Luxparken i väntan på det nya större utegymmet som byggas i Primusområdet. Trots den förväntade befolkningsökningen ser förvaltningen inte det motiverat att på sikt behålla det mindre utegymmet i Luxparken när det större utegymmet öppnat. Detta beror på att utegymmens redskap och anpassade markskikt kräver ett relativt intensivt underhållsarbete. Befintliga resurser bör fokuseras mot ett större och mer innehållsrikt utegym, istället för två stycken. Den yta som tagits i anspråk i Luxparken för det tillfälliga utegymmet bedöms också kunna nyttjas till andra parkfunktioner för ett mer välbalanserat utbud av rekreativsmöjligheter på Lilla Essingen. I början av 2024 genomförde förvaltningen en webbenkät om ett förslag till åtgärdsprogram för Luxparken. I webbenkäten fanns bland annat möjlighet att tycka till om vad som bör hända på ytan där det tillfälliga utegymmet och gungorna idag står i Luxparken. Resultatet från enkäten visade att en stor andel av de svarande önskar sig ytor för gemenskap och social vistelse på platsen. Endast åtta av de 214 som svarade på frågan beskrev uttryckligen ett önskemål om att ha kvar utegymmet i Luxparken. Med bakgrund i detta finner förvaltningen ytterligare motiv till att framöver verka för *ett* utegym på Lilla Essingen, i Primusområdet.

Hur tar stadsdelsnämnden hänsyn till barn och seniorer vid utformandet och tillskapandet av utegym/lekplatser?

Förvaltningen arbetar för att uppnå nämndens verksamhetsmål om att parkerna ska vara mångfunktionella och möjliggöra ett jämställt och jämlikt nyttjande. Det innebär att all planering ska ta hänsyn till olika målgruppers förutsättningar och behov. Vid utegym kan det handla om att anlägga redskap i olika svårighetsgrad så att olika användare själva kan hitta en passande form av motion på platsen. På lekplatser kan det handla om att planera för lek som passar flera olika åldersgrupper. Tillgänglighet är också avgörande för jämlikhet

och kan tillgodoses i valet av markmaterial och lokalisering. Den omkringliggande miljön påverkar också ett jämlikt och jämställt nyttjande. Det kan handla om att se till trygghetsaspekter och att göra platser inbjudande och lätta att hitta till. Till stöd i arbetet med planering av parker, utegym och lekplatser finns handlingsplaner och strategidokument framtagna inom staden, såsom; Handlingsplan för äldrevänlig stad (2021), Spontanidrottsytor – strategi för ett mer jämställt och jämlikt nyttjande (2023) samt Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad (2018). Dessa dokument vägleder förvaltningen i planering och förvaltning.

Förvaltningen kan ta del av synpunkter och önskemål om utemiljöerna genom dialoger och kontinuerlig uppföljning av medborgarförslag och synpunkter via Tyck Till, epost samt telefon. Som del i planeringen för större ombyggnationer eller nybyggnationer av lekplatser och utegym genomförs vanligtvis någon form av dialog av förvaltningen. När det kommer till lekplatser är barnperspektivet särskilt viktigt. Som exempel har det under året genomförts en särskild dialog med barn angående Luxparkens lekplats utöver ovan nämnda webbenkät.

Hur ser arbetsprocessen ut när stadsdelen tar fram/omformar lekparken och utegym?

Arbetsprocessen för att ta fram eller omforma lekplatser och utegym ser olika ut beroende på projektets omfattning och förutsättningar. Större investeringar som innebär en kraftig omplanering av funktioner och utformning kräver insamling av många olika former av information. Det handlar om att ta reda på tekniska förutsättningar likväl insamla allmänhetens synpunkter och önskemål. Vid större investeringsåtgärder tar förvaltningen fram ett program som beslutas i nämnd. Vängåvans lekplats på Stora Essingen är det mest aktuella lekplatsprojektet i större skala. Inom ramen för det projektet genomfördes en inledande dialog inför programarbetet. Efter att programmet för upprustningen tagits fram hölls ytterligare en dialog där allmänheten bjöds in att tycka till om programmet.

Efter att ett program finns framtaget påbörjas projekteringsarbetet, som innebär detaljplanering och framtagande av tekniska handlingar inför anläggning. Efter projektering inleds genomförandefasen med markentreprenad. I stora eller komplicerade projekt tar förvaltningen hjälp av upphandlade konsulter under både program och projektering.

Ann-Christine Hansson
Stadsdelsdirektör
Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Karin Ekrin
Avdelningschef
Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Skrivelse om utegym och lekplatser på Lilla Essingen.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Ann-Christine Hansson, Stadsdelsdirektör	2024-08-13
Karin Ekrin, Avdelningschef	2024-08-13